

Tørvur á sakligum dialogi millum politikarar og vinnulív

Oddagrein

POLITIKARARNIR hava skyldina. Politiska skipanin hevur skylduna. Bygdamenningin hevur skyldina. Bankin hevur skyldina. Figgjargrunnurin hevur skyldina. Ja danir hava skyldina. Hetta eru nakrar av mest brúktu vendingunum í føroysku máli hesi seinastu árin. Aftur og aftur verður roynt at geva øðrum ella hinum alla skyldina og aftur og aftur verður hugt í bakspeglid og har leitast eftir syndabukkum fyri teirri støðu vit eru endað í.

TAKA vit bankafólkini og teir ymsu stovnar og grunnar, sum eru komnir í kjalarværrinum á kreppuni, her hugsa vit ikki minst um formannin í Figgjargrunninum, so hava hesir í mongum førum verið alt ov afturlatnir og afturvísandi at upplýsa almenningin um, hvat veruliga fer fram. Hertil skal tó sigast, at vit í seinastuni hava merkt eina broyting til tað betra. Vit kunnu so bert vóna, at ikki minst stórbankin í framtíðini fer at vera opin mótevís fjølmiðlunum. Tað er hann eisini nýddur til, um hann ynskir "fairplay".

HINUMEGIN hava vit so politikarar. Her mugu vit tíværið ásjáa, at teir í alt ov stóran mun leypa um garðin har hann er lægstur.

Heldur enn at kunna seg gjølliga um málini og gera sitt til, at týðandi avgerðir byggja á ein sakligan dialog, so "leypa" teir upp í heilum og skapa ósing. Eru tað ikki danir, sum fáa skyldina fyri eitt og alt, so eru tað Figgjargrunnur, Fiskavirking og Bankin.

HER má koma vend í. Samfelagið er nærsum syndrað og fólk flest tykja at hava mist vónina. Tey siggja bert svart fyri stavn og hetta kævur møguleikan fyri at fara í gongd við tað, sum dugur er í. Vit nýðast - saman - at loysa upp fyri øllum hesum destruktiva, sum er við at taka hvørkratak um hvønn einstakan og samfelagið alt.

SANNLIGA hava vit brúk fyri at seta spurningar, at finnast at og bora til kjarnuna í málu. Men tað má bera til at gera hetta soleiðis, at ikki alt syndrast. Spurningurin má heldur vera, hvussu vit royna at fáa okkurt positivt burtur úr kaos - teimum kaotisku tilstandunum, sum hava verið og eru í føroyska samfelagnum. Vit mugu gevast við bara at leita eftir syndabukkum og bara skoða okkara egna nalva.

MEN fyri at rækka hesum mugu politikarar og fólk í vinnulívinum oo. tosa sama mál - vera á bylgjulongd, um ein kann siga tað so. Støðan í dag er tann, at meðan politikarar rópa í eyst, rópa hini í vest. Tað má og skal bera til at fáa dialogin á rætta spor, soleiðis at vit út frá sakligum orðaskifti kunnu finna fram til tær fyri Føroyar frægastu loysnir. Fjølmiðlarnir er so mest náttúrligi karmurin um hetta orðaskifti.

Sosialurin

Sambandið dyrgir eftir vali

Tað kann ikki sigast, at tað er eitt samt landsstýri, ið leggur til rættis samráðing-arupplegg okkara við donsku stjórnina. Tað tykist fyri meg sum um vit kunnu vænta val, tí tann skiving við áhaldandi skuldsetingum undir dulnevni, sum fer fram í Dimmalætting, hon gagnar ongari sök.

Tað hevur nú í fleiri fylgjandi Dimmalættingum verið ein dulnevndur skrivari, sum serliga leggur eftir okkara flokki, og væl ber til so leingi ein ikki torir at seta sitt eigna navn undir, men ikki órógvast hetta okkum nakað serligt, tí líka lítið, sum tað er til stuðuls fyri lögmann, líka lítið ger hetta víðurskiftini betri ímillum tveir partar, sum skulu vera í felag, serliga í teimum umráðandi víðurskiftum, sum vit hava. Tí er slík skiving í mongum føri betur óskrivad.

Veruleikin er tann, at tað er javnaðarflokkurin, sum hevur ábyrgdina av, at vit hava hesa samgonguna, tí sjálvt um teir stóru borgarligu flokkarnir høvdu undirskrivað samgonguskjalið, so var ósemjan stór teirra millum, serliga ímillum fólkaflokkinn og sambandsflokkinn, tí sum Tordur Niclassen segði í løgtinginum: órsøkin til at tað ikki bleiv ein samgonga var, at teir ikki kundu semjast um býtið av málsøkjunum. Tað

var ein annar av somu samgongumonnum, sum segði, at sjálvt um ein borgarlig samgonga var komin í lag, so hevði hon ikki hildið út um molan í Tórshavn.

Veruleikin var tann, at hvørjig av teimum stóru flokkunum tordu at átaka sær málsøkið Figgjarmál.

Teir vóru greiðir yvir, at hetta var eitt tungt málsøki og eisini høvdu teir royndir, har umboð teirra við ikki serliga hepnari hond hevði umsitid hetta málsøki, ja, sanniliga hevur sjálvstýrisflokkurin eisini havt hetta at umsita frá 1980 til 1984, men tað kann eg umrøða eina aðru ferð.

Okkara flokkur umsitur nú figgjarmál og kanska er tað nakað tíðliga at gera metingar, hvussu hetta roynist, men tó er komið fram, sjálvt við teimum krøvum, ja, teimum órimligu krøvum frá donum um javnvág á okkara figgjarmál, so hava vit eitt yvirskot uppá 50 milliónir, sum figgjarnevndin mælir til verður brúkt til skattalættan. Eg eri samdur við landsstýrismannin í figgjarmálum, at hetta er ov lítið, men tó meti eg, at figgjarnevndin hevur rætt, at hetta er ein bati, so tað tykist sum um tað er framgongd í ljósmála á hesum økinum, men tað kann ikki sigast, at tað er tað, tá talan er um, hvussu vit skulu samráðast við

stjórnina, tí har tykist, og tað er ikki heppið, at bæði lögmaður í sínum lag og varalögmaður á sín hátt. Teir eru nærsum hvønn dag í fjølmiðlunum og siga hvør sína søgu um, hvussu víðurskiftini skulu loysast.

At hetta verður gjørt, at fjølmiðlarnir gera brúk av teimum ella teir hvør í sínum lagi gera brúk av fjølmiðlunum er ikki til gagns fyri nakran, og serliga tá teir ikki vita, um teir hava fót-fólkið við sær, tí hesum víðurskiftum verður væl fylgt við í Danmark, tí má hetta spælið halda uppat, og tað samráðast skal um, má viðgerast innanhýsis og við fullari tagarskyldu. Havi eisini lagt merki til, at starvsfólk hava gjørt sínar metingar. Hetta er beinleiðis átaluvrt.

Eg havi fleiri ferðir gjørt vart við álvaran í hesum

kanska seinasta møguleika okkara at venda gongdina, og eri eg samdur við teimum, sum siga, at vit mugu hava eina føroyska loysn, sum alt løgtingið kann standa aftan fyri. Eg havi í fyrr skrivaðum greinum gjørt vart við mína støðu og mælt til og navngivið persónar úr andstøðuni, sum hava tyngd og virðing og vita, hvat stendur í vága, og eg standi fast við tað, at hetta er eitt felagsmál.

Eisini kundi eg mælt til, at figgjarnevndin varð tikin við. Hon hevur meira føling við tí, sum skal fara fram, enn møguligir embætismenn í Tinganesi, sum dugnaligir teir enn munnu vera.

Tað verður tó í seinasta enda løgtingið, sum skal góðkenna ella vraka tað, sum kemur burturúr, og um vit í okkara samráðingarnevnd velja umboð frá andstøðuni, við tað bara gera okkum sterkari. Tað kann ikki vera so galtið, at eisini her avger danska fólkatingið, hvør skal umboða okkum. Um tað er so, at vit her eins og í bankamálum mugu ganga undir treytir frá fleirtalimum í Danmark, so er betur at lata standa til og ikki fara av landinum til samráðing og enn einaferð koma aftur sum av torvheiðum.

Sverre Midjord

Lesarabrøv

Barnapeningur – Skattur – MVG

Kanska ein heldur lógin yvirskrift, men nú havi eg fingið nokk. At føroyingar flyta í tusundatali av landinum er væl skiljandi. Eg verði so allharhest

uppi í teimum næstu, sum fara. Um landsins politikarar vilja teimum, sum enn eru eftir á hesum klettum, nakað væl, var tað ikki ov skjótt at fáa munin á

barnapeninginum, sum ein mamma og ein pápi fáa útgóldið, burtur. Um tað ikki í teirra verð hevur nakran týðning at fáa gott 200,- kr. meiri um mánaðin pr. barn útgóldið, hevur tað so sanniliga stóran týðning fyri meg.

Tá man ringir í landstýrið fær man ein sluttur fyri ein sluttur. Umberingarnar eru nógvur, vit hava so nógv at gera, vit hava ov lítið av fólk, tað er so nógv annað, sum er meira átrokandi osfr., osfr.

Vit hava fingið eina javnstøðulóg. Ger Javnstøðunevndin nakað við hetta mál? Her er so sanniliga ikki javnstøða.

At eg nevni skatt og MVG í yvirskriftini er tí, at tá landsins politikarar vilja hava meiri pening frá okkum, tá er einki til hindurs fyri at seta lógin í gildi, eisini við afturvirkandi kraft, tá mangla ikki fólk til tilfitt ar-

beiði, men at seta eina lóg í gildi, har pápin kundi fingið tann barnapening, sum hann hevur fullan rætt til, tað er ov nógv at biðja um.

Man skuldi trúð, at peningurin bleiv góldin okkum úr landskassanum, men hetta er jú peningur, ið mamman rindar sum eitt ískoyti til lívsins upphald hjá børnunum. Tað kostar hóast alt líka nógv hjá einum pápa at hava børn sum hjá eini mammu.

Hetta var so eitt hjartasuff. At heita á politikararnar ella umsiting landsins um at gera nakað við hetta, veit eg uppið forhend ikki nyttar nakað, men kanska tá børnini eru vaksin kemur henda lóg í gildi í Føroyum, til gagns fyri teir tá einligu páparum. Livst so spyrst.

Bara ein av teimum mongu einligu pápunum

Viðmerking

EF-álitið

Tann 30. august kom eitt snótligt álitið um marknaðargongd til EF mær í hendi.

Tað er einki at ivast í, at har stendur mangt og hvat gott, men eg má siga, at eg gjørdist eitt sindur í iva um góðskuna á arbeiðinum, tá ið eg á blaðsíðu 45 sá, at nevndin hevði roknað seg fram til, at tað á Falklands-oyggjunum búðu 86,96 fólk á hvørjum ferkilometri. Verður hetta faldað við víddini á oyggjunum, verður úrslitið 1.058.564,08. Men tað stendur í 1. teigi, at íbúgvatalið als ikki er farið upp um milliónina, men bert er 2000.

Hvørjum upplýsingum

av teimum, sum standa í bókini, skulu vit so trúgva?

Zakarias Wang

Amnesty International

Upplýtingartíðirnar hjá Amnesty International, Føroya Delid eru broyttar soleiðis:

Mánadag kl. 16-18.
Frigggjadag kl. 10-18.
Tlf. 15816.